

Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde
Werkgroep Veterinair Antibioticum Beleid en formulariumcommissies
Postbus 421
3990 GE Houten

Digitale brief: wvab@knmvd.nl
Datum: 4 oktober 2015
Betreft: procedure opstellen formularia en revisie van de formularia

Geachte leden van de WVAB en formulariumcommissies,

Aan de vooravond van uw bijeenkomst waarin de WVAB met de voorzitters van de formulariumcommissies de voortgang van de revisie van formularia en de knelpunten gaan bespreken vragen wij de aandacht voor het volgende:

- Op 11 september 2015 heeft de Europese Commissie “Richtsnoeren voor verstandig gebruik van antimicrobiële stoffen in de diergeneeskunde”¹ gepubliceerd. De beginselen in de Richtsnoer werpen een nieuw licht op de huidige procedure voor het opstellen van formularia én de uniforme inleiding van de formularia. Door het overnemen van de beginselen die betrekking hebben op de dierenarts wordt eenduidig interpretatie van begrippen mogelijk en kan het proces van revisie sterk worden vereenvoudigd. Nu is de procedure onnodig complex o.a. door de verwijzingen naar andere richtlijnen zoals de Richtlijn Toepassen van antimicrobiële middelen, die in onze ogen overigens ook revisie behoeft in het licht van de Europese richtsnoer. Door de Europese richtsnoer te hanteren worden bovendien verschillen van aanpak en inzicht o.a. met de overheid voorkomen, omdat zij immers ingestemd hebben met de tekst van de richtsnoer.
- Wat betreft evidence based aanpak vragen we graag nogmaals de aandacht om recente wetenschappelijke kennis bij de revisie van de formularia te betrekken én in de procedure voor het opstellen van de formularia op te nemen. Kennis² die erop is gericht om dieren onmiddellijk te behandelen met het meest aangewezen middel in de meest effectieve dosering. Door het huidige onderscheid in keuzevolgorde voor de inzet van eerste en tweede keuze naar een gelijkwaardig niveau te brengen worden dilemma's rond het onmiddellijk inzetten van het meest aangewezen middel weggenomen en de mogelijkheid gecreëerd voor een verdere reductie van resistentie en gebruik. In dit verband hebben we in onze brief van 7 april 2014 bij de WVAB aandacht gevraagd voor de nuance met betrekking tot risico's die de European Food Safety Authority EFSA met het persbericht³ van 25 maart 2014 over het “*European Union report on antimicrobial resistance in zoonotic and indicator bacteria from humans, animals and food in*

¹ http://ec.europa.eu/health/antimicrobial_resistance/docs/2015_prudent_use_guidelines_nl.pdf

² Enkele bronnen

- Ferran AA, Toutain PL, Bousquet-Mélou A. Impact of early versus later fluoroquinolone treatment on the clinical; microbiological and resistance outcomes in a mouse-lung model of *Pasteurella multocida* infection. *Vet Microbiol.* 2011 Mar 24;148(2-4):292-7. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20888712>
- Mizunaga S, Kamiyama T, Fukuda Y, Takahata M, Mitsuyama J. Influence of inoculum size of *Staphylococcus aureus* and *Pseudomonas aeruginosa* on *in vitro* activities and *in vivo* efficacy of fluoroquinolones and carbapenems. *J Antimicrob Chemother.* 2005; 56:91–96. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15890721>
- Udekwi KI, Parrish N, Ankomah P, Baquero F, Levin BR. Functional relationship between bacterial cell density and the efficacy of antibiotics. *Journal of Antimicrobial Chemotherapy.* 2009; 63:745–757. <http://jac.oxfordjournals.org/content/63/4/745>

³ <http://www.efsa.europa.eu/en/press/news/140325.htm>

2012”⁴ heeft uitgebracht. Ter aanvulling daarop is begin dit jaar nieuwe informatie beschikbaar gekomen die de nuance m.b.t. risico's nader onderbouwen⁵.

Door formularia op te stellen waar in de praktijk zo min mogelijk van hoeft te worden afgeweken wordt het draagvlak ervoor vergroot. De bovenstaande uitgangspunten bieden daarvoor een basis waarmee een bijdrage kan worden geleverd aan verdere reductie van resistentie en gebruik.

Uiteraard zijn we te allen tijde bereid om het bovenstaande nader toe te lichten en mee te denken in de aanpassing van de procedure voor het opstellen en revisie van de formularia.

Met vriendelijke groet,

Bestuur Collectief Praktiserende Dierenartsen

Drs. F.M.C. Dirven (Frans)

Drs. W.J.M. van Look (Walter)

Mw. Drs. S.F. van Genugten (Fieke)

Drs. E.R. van Proosdij (Rick)

Drs. D.F. Hendrickx (Diedrich)

Drs. C.G. de Kruif (Kees)

Drs. R.M.W. Rietema (Richard)

⁴ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3590.htm>

⁵ Enkele bronnen:

- EFSA, European Centre for Disease Prevention and Control & European Medicines Agency bericht van 30 januari 2015 betreffende “ECDC/EFSA/EMA first joint report on the integrated analysis of the consumption of antimicrobial agents and occurrence of antimicrobial resistance in bacteria from humans and food-producing animals” (<http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/antimicrobial-resistance-JIACRA-report.pdf>)
- EFSA & ECDC: bericht van 26 februari 2015 betreffende “Antimicrobial resistance in zoonotic and indicator bacteria from humans, animals and food in the EU in 2013” (<http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/antimicrobial-resistance-zoonotic-bacteria-humans-animals-food-EU-summary-report-2013.pdf>)
- Marc J.M. Bonten, Dik Mevius “Less Evidence for an Important Role of Food-Producing Animals as Source of Antibiotic Resistance in Humans” *Clinical Infectious Diseases* Advance Access published April 24, 2015 (<http://cid.oxfordjournals.org/content/60/12/1867.1.extract>)